

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen ~~csütörtök~~ és ~~csütörtökön~~.

Előfizetési ár:

Megjelen 2 korona 50 fillér, felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Nevezetesség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

háza a kéziratok címzetésük

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Ünnepnapok.

Volt hát ismét ünnep a világon! Így variálhatnám a költő mondását, az ünnepet a mi színházkeresztelőkkel, a világot a magyar glóbusnak azzal, a kicsi területével hozván vonatkozásba, melyet Szentes-nek hívunk és amely nekünk valósággal a mi saját szűkebb kis világunk.

Hát igen, ünnepeltünk! Ünnepeltük városunk nagynevű szülöttjének, Tóth Józsefnek, a magyar színészet egyik úttörőjének és atyamesterének emlékezetét, akinek nevére színházunkat kereszteltük, hogy ebben is eltörülhetlen emléket szilárdítsuk meg a majdan következő késő ivadék lelkében is. Ünnepeltünk, magunkat tisztelven meg abban, hogy a legnagyobb magyar színészek egyikének, városunk fia: Tóth Józsefnek nevével ékesítettük fel Thália szentesi csarnokát, hogy legyen e név márványba vésve, ezen csarnok homlokzatán, minden időkben hirdetője annak, hogy a város népe kegyelettel őrzi nagyjai emlékezetét és ahol erre mód és alkalom van, igyekszik is e legszebb, legszentebb emberi érzésnek méltóképpen kifejezést adni.

Szép volt, nem hivalkodó, de szívből, lelekből sarjadzott a mi ünnepülésünk, melyben osztottak velünk Tóth József fia, osztozott velünk egy unokája, aki szakasztott képmása, lelekből sarjadzott lelke az ő dicső emlékü nagyapjának és résztvettek a budapesti nemzeti színház művészei, amelynek — míg élt, Tóth József nemcsak egyik leg-erősebb, leginkarnátusabb művésze, de büszkesége is volt. Eljöttek a fiúk, hogy tanujai legyenek nagynevű apjuk emléke dicsőséges feltámadásának, eljöttek a művészek, hogy az ünnepi előadások keretében röjjék le kegyeletük adóját az ő nagynevű, hervadhatalan érdemű elődjük és volt pályatársuk emlékezte iránt.

Szép volt a mi ünnepülésünknek különösen első napja, amikor a nemzeti színház drámai művészetének Nagyasszonya: Jászai Mari szavalta el dr. Várady Antalnak, a Tóth József-kultusz meghívatottabb szóvivőjének költői szépségű prólogusát azzal a hatalmas erővel, szívből fakadó és szívhez szóló közvetlenséggel és nemes pathósszal, ahogy rajta kívül ma széles Magyarország senki a szavalás művészetének mestere nincsen s amikor Tóth József emlékének áldoztak az előadó művészek abban is, hogy Szekszipr egyik legvonzóbb vigjátékát, a *Ma kran-*

cos hölgyet adták elő, melyben az elhunyt nagy művésztársuk valamikor teli kézzel aratta a dicsőség babárait.

És szép, fölemelő volt a mi ünnepülésünk összhangja abban is, hogy ime az a szintársulat, melyet ezúttal harmadik éve mondhatunk a magunkénak, Farkas Ferenc szintársulata ismét tanúbizonyságot tett a mellett, hogy mindenben a magyar színművészet nagymestereinek, úttörőinek nyomdokaival haladva, kitűnő készültséggel, vérbeli művészi ambícióval tölti be nehézt hivatását. Mert bizony mondom, a fővárosi vendégművészek mellett sem maradtak hátra az ünnepi keresztelő előadásban résztvevő erői az ábrázolás, a jellemfestés nemes művészetében és egységes, harmónikus volt az az előadás minden nüanszában, olyan, hogy a legfinyásabb izlésű nagyvárosi közönség igényeit is kielégülthette.

Nekem pedig, aki átéltem azt az időt, az ötvenes évek végén, amelyben Szentes egyik legmelegebb, legerősebb félszke volt a magyar vándorszínészetnek, mikor itt a színművészet apostolai szabad ég alatt ütöttek tanyát, mikor nyomtatott színlapot még hírből sem ismertünk, mikor a lelkes szentesi nők diszkarddal tüntették ki a legjelesebb jellemszínészek egyikét, Takács Ádámot s amikor a színművészet vándorparjai, porporciora játszva éltek a sanyarúság napjait, melyek zord teli viharában bizony sokszor csak a keblüknek művészetért hevülő lángja mellett meledelhettek, — nekem sokszorosan ünnep ez a színházkeresztelő, ha visszatekintve a múltba, párhuzamot vonok az akkor és most között és lárom városomnak előhaladását a kultúrában, látom az erős, diszes kövart, melyet e város közönségének nemes hevülete a magyar színművészet biztos fészkeül emelt és — pár év óta látom, tapasztalom, mint éled fel újból Szentes közönségében a [színészet pártolásának nemes érzése, mely már-már ellanyhulóban volt.

Hagyjon is ez a színházkeresztelő ünnep maradandó nyomot mindannyi-önk lelkében. Legyen induló lépése ez az ünnep a magyar színművészetnek városunk falain belül való újból felvirágzásának; biztató, bátorító útmutató arra, hogy városunk kulturális előhaladásán nem lankadó buzgalommal, törehetetlen akarattal, egyesült erővel munkálkodjunk és önmagunkat megbecsülve, megtisztelve, soha ne szünjünk meg ápolni szívben és lélekben a mi nagyjaink dicsőséges emlékét. Ne feledjük

soha, hogy nép, mely nagyjait emlékkükből, haló porukban is megbecsüli, önmagát tiszteli meg és el nem vesz soha.

Minden időkben éljen falaink között, szívünkben, lelkünkben és késő ivadékaink lelkében is Tóth József szelleme!

»Tűzött reménység: a bank.«

A kormányparti siralomházból furcsa hangok hallatszanak ki. A halálra ítélt kormány egy kommunikát adott ki, amely még egyszer és nem utóljára gyönyörűen összeveszteti a koalíciót partokat. Azt mondja a hivatalos jelentés, hogy a kormány bécsi küzdelmeit nagyon megnehezítte az a körülmény, hogy a nyilván sugalmazott osztrák sajtó, sajnos, budapesti információ alapján következetesen és céltudatosan úgy tünített föl a függetlenségi partnak a bank kérdésében való állásfoglalását, mint a part egy kis csoportjának egyéni érdekekre visszavezethető törekvését, amelyet éppen azért nem is kell komolyan venni. Ez a furcsa siralomhazai jelentés mulatságos haborút csinált a partok között. A Holló-s ümegi csoport boldogan ütött a félhivatalos jelentésre, hogy lám, végre akadt valaki, aki őket igenis komolyan veszi és elítéli azokat a budapesti intrikusokat, akik az osztrák sajtót úgy informáltak, mintha az egész bankháború egy érdekcsoport önző mozgalma volna csak, amelyet nem kell komolyan venni. Viszont a hatvanhetes partok sajtója csudálkozva kérdezte, hogy vajjon a kormány sugalmazhatott-e olyan félhivatalos jelentést, amely a kormányt a legszélsőbbek álláspontja mellé szögezi le? Az egyik oldalon azt hirdetik, hogy ezt Wekerle sugalmazta; a másik oldalon fejcsóválva kérdik, hogy sugalmazhatott-e ilyesmét Wekerle? Es gyönyörűen összevesztettek már ezen a különös két kérdésen a derék koalíciós partok.

Pedig ha volt valaha tipikus Wekerle-nyilatkozat, — ez az. A Magyarországonapokint atharangozta Ausztriába, hogy csak ő követeli a külön bankot és a nyomorult hatvanhetesek már a küzdelem előtt lejjebb licitalnak, csak hogy a függetlenségi part rovársra kinalkozzanak föl Bécsnek. A kormány-kommuniké tehát éppen a Magyarországi taborát vadolja, hogy az ő harangozásuk vezette félre az egész osztrák sajtót. És van ebben a félhivatalos kijelentésben még több apró kedves petarida, éppen a bank-érdekcsoport ellen elhelyezve. Mert cezatul a kormány publikálhatja hivatalosan, hogy mit tartanak Ausztriában Hollóékról s milyen kevéssé veszik komolyan. Másodszor: a kor-

vány állapotja meg előre, hogy nekik azért vannak nehézségei, mert az egész Holló-tábort nem veszik komolyan. Harmadszor: a kormány így körültekintően megint beadhatja az országának, hogy ő túlzott reményekkel senkit sem kecsegtetett és objektíve tartja föl az ország helyzetét. Mindez pedig nem Hollókémellé szögezte a kormányt, hanem ellenkezőleg: Hollókémra harítja a felelősséget azért, amit a fennforgó nehézségek miatt előrelát, az abszolút balsikerért.

Kár tehát a félhivatalos kormány kijelentésén összeveszni. Nem szól az azok mellett, akik örülnek neki és nem bántja az azokat, akik a fejüket csóválják miatta. Igazi Wekerle nyilatkozot az, amely ott vadol, ahol cirógot és oda mosolyog, ahol haragudni akarnak. Voltaképpen pedig csak egyet céloz: bejelenteni hivatalosan, hogy Ausztriában az egész bank-komédiát senki se veszi komolyan.

És kár egyébként is minden összeveszés, mert mindenki tudja, hogy az urak csak játszanak az egymás közt való háborusdit, akár a gyerekek s hogy a közös úszónánál meglesz a nagy, az általános ölekezés és kibékülés.

Játék az, ami folyik. Játék a bank-csoport nagy fogadkozása, játék a karteiban, az allambankon való nyargalászás. Komoly dolog csak az, hogy a bankkérdés megoldását húzzák-vonják, mert így esetleg kifoghatnak az időből és komoly dolog az, hogy — meglesz a közös bank.

A vetések állása.

— A földmivelésügyi miniszter jelentése. —

A vetések állásáról szóló hivatalos jelentés ma megjelent, de ez az érdekelt köröknek nem hozta meg azt a tájékoztatást, amelyet vártak. Igaz ugyan, hogy április közepén nem lehet még valami határozott véleményt mondani a jövő termés felől és a hivatalos jelentés is ez idő tájban csak általánosságban adhat felvilágosítást a vetések jelenlegi állásáról, de a mai jelentésben még ezt sem tartalmazta meg. Amíg az egész délvideknek, a királyhagontúli és a dunántúli megyék vetését dicséri, addig a felsorolt 18 vármegye területéről panaszokkal számol be, de olyan panaszokkal, amelyek tájékoztatlanul hagyják a világot. Mert, hogy ezen 18 megyében elszórtan a búza ad okot aggodalomra, vagy hogy egyes esetekben ritkan és egyáltalában ki sem kelt, végül pedig elég sok helyen már kiszantasok is történtek, ebből ugyan senki sem tudhatja, hogy mily nagy-sagu területéről lehet és van itten szó.

A földmivelésügyi miniszternek — tekintettel jelentésének nagyfontosságára — világosabban kellene beszélnie és legalább megközeleltetve megmondani, hogy a panaszok mennyi bevett területre vonatkozhatnak, mert a mai jelentésben nem igen lehet eligazodni. A jelentés egyébként így hangzik: Április hó első felében az idő nagyon is szeszélyes, többnyire kedvezőtlen volt, mert alig mult el nap vagy éjjel szarító szél és érzékeny hideg nélkül, úgy, hogy végeredményben sem az őszi, sem a korábban kelt tavaszi vetés nagy hasznat nem láthatta a lefolyt két hétnek, amely időszakok állás is nevezetesen volt, hogy több ízben havazással súlyosította a helyzetet. Eső többször volt ugyan, de kevés hasznat hajtott, mert a nyomában keletkezett erős szél, sőt vihar csakhamar szarazza és cserpezzette tette ismét a talajt, miáltal a növényzet fejlődése folytonosan egyenlőtlen maradt, tehát az annyira kívánt erősebb növés legfeljebb csak a délvidek enyhébb részeire terjeszkedett, ahol az ősziék gyarapodását, sőt bokrosodását igen

sok esetben még dicsérik is és csakis az ősz őrre és repcére panaszokodnak, amely két terményfeleség a hosszantartó ottli időjárásban sokat szenvedett. Az őszi árpa és repce különben az ország legtöbb helyén gyengén áll, sőt néhol oly annyira silány volt, hogy kiszantották.

A délvidek nagyobb részében, Bács-megyében és a Tisza-Maros szögén, továbbá a királyhagontúli vármegye túlnyomó részében és a Duna jobbpartjának nagyobb részén (Baranya, Tolna, Somogy, Vas, Zala, Fejér, Sopron vármegyékkel az élén) a mostoha tavaszi időjárás dacára az őszi búzavetések és különösen a rozsk állapotok kielégítő és részben jó, mert a vetések eléggé sűrűek és többnyire megfelelőleg bokrosak is. Ellenben az ország más részein, nevezetesen a Duna balpartján (Pozsony, Hont, Bars, Esztergom, Nógrád, Nyitra vármegyékkel az élén), továbbá a Duna-Tisza közének felsőbb részein (Jásznagykunszolnok, Heves és részben Pest vármegyékkel az élén), a Duna jobbpartján (Komárom, Győr, Moson vármegyékkel az élén), azután a Tisza-jobb- és balpartján, (Borsod, Gömör, Hajdú, Bihar, Szabolcs és részben Szatmár vármegyével az élén) és végül Békés és Arad vármegyéiben is elszórtan főleg a búza ad okot aggodalomra, mert egyes esetekben vagy ritkan kelt, vagy foltos lett, vagy pedig egyáltalában ki sem kelt. Ez utóbbi vármegyéiben tehát nagy az egyenetlenség, igen kevés ugyanis a bokrosodó sűrű vetés, sőt némely helyütt annyira gyenge, különösen a búza, hogy a gazdák bizalma emiatt nap-nap után csökken. E vidéken eddig is elég sok helyen történtek már kiszantasok és ha az idő kedvezőtlen irányát továbbra is megtartaná, ez esetben a kiállítások még kedvezőtlenebbé válnának, figyelembe véve már azon körülményt is, hogy itt az ősz folyamán előirányzott kálászos területe nem mindenütt volt felhasználható éppen a korán, idő előtt bekövetkezett zord és hosszantartó tél miatt.

A tavaszi mezőgazdasági munkálatoknak az időjárás eléggé kedvezett, mert a szántás és részben az árpa, zab, búkkönyös-zab, lóhere és luczernavetés, jóformán az egész országban megtörtént, kivételt képeznek a magasabb domb- és hegyvidékek ahol még ezek a munkálatok a megindult többi munkálatokkal egyetemben allandoan folynak.

A répavetés és burgonyavetés, sőt néhol a tengerivetés is folyamatban van. A dohánygyök előkészítését nehezíti a száraz és hideg időjárás.

A korai árpa- és zabvetések túrheterő és kielégítően keltek és kelnek, legtöbbnyire egyenletesen fejlődnek a kikelt tavaszaiak, de ezek is, mint az ősziék egyáltalában, nagy szükségét érzik már az enyhe időjárásnak és a bővebb csapadéknak. Az április 13 és 14-iki eső jó hatással volt a tavaszaiakra, amelyek különben is jól megmivelt, porhanyós talajba kerültek. A luczerna és lóheretelék részben kielégítő, részben azonban gyengék, némely helyütt kifagytak. A legelők zöldsélni kezdenek, ugyszintén a rétek is. Néhol a jóságot kényszerhelyzetből folyólag kihajtottak már a legelőre és rétre. A jóság egészséges ugyan, de a tápanyameg hiánya miatt többnyire sovány. A dráguló erőtakaromány félek fokozott mértékű fogyasztása mind több áldozatot kíván az állattenyésztő gazdáktól.

A szőlőkben a munkálatok erősen folynak, ugyszintén a gyümölcsfák körül is. Az elmúlt hosszú és szigorú tél, különösen a fedetlenül maradt és a mélyebb fekvésű szőlőkben sok helyen kárt okozott, mert a termőrétegek nagyrészen elpusztultak. Ehhez hozzájárul a legutóbbi időben is előfordult derek által helyenkint okozott rügykór is. A szőlők metszését befejezték s már folyamatban vannak a további munkák is. Kitálatásainak az ez évben várható bortermése általában véve kedvezőtlenek.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. április 22.

— Bank helyett program. Wekerle, Kossuth, Apponyi, most már Andrássy miniszter is Bécsben vannak, nyélbe sűtni a bankkérdést. De persze, hogy a bankkérdés, a maga ezer kombinációjával nem-e pusztá spanyolfala a kormány más problémájának, erre határozott választ senki ma nem adhat. Egy bizonyos: hogy a bankkérdésben való döntés után következő új parlamenti alakulás terve az, amiben Andrássy nélkül épp úgy nem tudnak megmozdulni, mint a bankaktikában Kossuth nélkül. A pártok új csoportosításának vagy fúziójának alapját keresik tehát, ennek a programját csinálják, amihez az osztrak kormány, a közös miniszterek és mindenek fölött a korona részéről kérnek vának bizonyos engedékenységet. Ha ezt megkapták, akkor jönnek nagy robajjal a pártok, főleg a függetlenségi part elé, hogy a bankért ugyan sokat véretek, de egyelőre csak elvi diadalt arathattak, ellenben más téren, például a katonai követelményeknél, valóságos vívmányokhoz jutottak, amelyek biztosítékot nyújtanak a kormányzat jövőndő nagy sikereire. Csakhogy a fúziós tervén kívül ma már más megoldást se tartanak Bécsben kizartnak. Bécsből legalább a következő nagyon jelentős híradás érkezik: A helyzet napról-napra közelebb hozza azt a lehetőséget, hogy a kormányzat egész vonalát a függetlenségi part foglalja el. Idők során itt az alkotmányosságának a minuciózításig vitt követelményével az uralkodó környezetében egészen megbarátkoztak és ma ott tartanak, hogy voltaképpen kizárólag a függetlenségi párt e napokban és a legközelebbi hetekben való magatartásán fordul meg annak a momentumnak a beköszöntése, hogy a part az egész kormányhatalmat a kezébe vegye. — A bécsi munkaprogram most ez. A magyar miniszterek összeülnek, hogy a szakelődők által kidolgozott elaboratum alapján folytassák a tanácskozást, hirdetve, hogy a karteibank mellett kitaranak és ebben szolidárisak. Csütörtökön az osztrak miniszterek tanácskoznak és tanácskozásuk eredményéről értesítik a magyar kormányt. Pénteken aztán a magyar miniszterek ismét konferenciáznak és Wekerle benyújtja a kormány lemondását. Szombaton következik Kossuth és Apponyi audienciája, majd Andrássy járul a király elé. Szombaton a miniszterek hazutaznak Budapestre és hétfőn, a képviselőház gyűlésén Wekerle bejelenteni, hogy a kormány lemondott. Ugyanaz nap este lesz a függetlenségi part értekezlete is.

— A csongrádi asszony és a véderő. A szegedi királyi törvényszék egyik büntető tanácsa előtt véderő elleni vétség-gel vádolva állott a napokban egy csongrádi asszony: Szabó Kalmáné. A szegény asszony sirva ült a vadlottsá padján. Akik nem ismerték az ügyész vádiratot, kíváncsian tudakolták, vajjon mivel vétett a siró, gyönge asszony a véderő ellen? Az ok nem maradt soká titokban. Az elnök ismertette a vádiratot, amelyből a következő tényállás derült ki: A vádlott asszony férjét a szolnoki győzredhez beszólították tizenhárom napi fegyvergyakorlatra. A behívót az asszony vette át, mert Szabó Kálmán nem volt otthon. Az asszony szörnyen megijedt, amikor: a behívóból kislabilizta, hogy az urat katonának szólították be. Az ő egyserű észével úgy okoskodott, hogy ha a behívót megsem-

misíti, elműlik minden baj. Fogta hát és egyszerűen szétépte a veszedelmes papirost, a férjének pedig nem szólt a dologról semmit. Így aztan Szabó Kálmán nem vonulhatott be a fegyvergyakorlatra. A szolnoki ezredparancsnokszag airt a csongrádi előjárósághoz, nyomozza ki, miért nem rukkolt be Szabó Kálmán. Az előjáróság puhatolódzásaira aztan kitűnt, hogy az asszonyt at sem adta urának a behívót. Az eset felé: jutott az ügyészségnek is, amely véderő elleni vétség miatt emelt vadat Szabó ellen. A törvényszék azonban fölmentette a szegény asszonyt, mert cselekményével senkinek sem okozott kárt.

— **A hadsereg ruhareformja.** Több ízben megemlékezünk már arról, hogy a hadvezetőség az egész hadsereget, kivéve a lovasságot, olyan csukaszürke egyenruhával látja el, amilyennel már a mult 6sz folyamán a gyalgoságnal kísérleteztek. Most azt jelentik, hogy a hadvezetőség még egyéb változtatásokat is tervez az egyenruházaton. A hadseregből eltűnik a csizma és azt a dzsmenetekben éppen úgy, mint a hadjárásban sarga bokavédő fogja helyettesíteni. Csupán a tabornokoknak hagyják meg a csizmat. A tisztek tabori sapkát kapnak, kivéve a tbornokokat és a táborak tagjait, akiknek sapkaja megtartja ugyan eredeti formáját, de szintén csukaszürke lesz. A jövő évben a sötét köpeny is eltűnik és helyét a sürke foglalja el.

— **A vidéki iparostanfolyamok.** Az a mozgalom, amely az utóbbi időben politikai és tarsadalmi téren egyre nagyobb arányokat ölt: az iparfejlesztési mozgalom, már-már kezdi hatását is éreztetni. Különösen tapasztalható ez a vidéken, ahol az ipar fejlesztése érdekében tartott iparostanfolyamok nyomán mintegy új ipari élet látszik föllendülni. A kisebb vidéki városokban a legtöbb kisiparos már átalakította üzemét elektromos hajtásúvá és kisebb gyártelpek berendezése is folyamatosan van ugyancsak a kisipar szolgálatában. A technológiai iparüzem igazgatósága, amely ezeket az iparostanfolyamokat rendezi, ebben az évben már majdnem kétszáz vidéki tanfolyamot rendezelt, de a kereskedelmi miniszter rendeletére most újabb tanfolyamokat kezdenek meg különféle városokban. A tanfolyamok elméleti és gyakorlati kiképzést nyújtanak az iparosoknak lehetőleg úgy, hogy a tanfolyam időjén azért rendes munkájuk elvégzésére is elegendő idejük maradjon.

— **Gyilkosság a tanyán.** Gyilkossági bűnpörben illetékes a napokban a szegedi esküdtszék. Ez évi januar 26-an este Lovas Pal csongrádi gazda tanyáján mulató társaság volt együtt. A mulatók közt volt Kellert József csongrádi legény is, aki verekedéssért négy évet ult már Vácson. A társaság egyik tagja, Fekete József ért Kellert választotta ki gúny tárgyat és folyton heccelte a legényt. Szóra szó következett, amiből verekedés tamadt. Fekete József kezében bozsr volt, melylyel Kellert le akarta ütni. Ez azonban kitért az ütés elől és elkapva a Fekete bal kezében levő ömleszt, úgy ütötte azzal fejbe a hencső legényt, hogy az szó nélkül összesett. Eszméletlen állapotban szedték fel a földől Fekete Józsefet, lemosták róla a vért, majd orvost hívtak. Mire azonban az orvos megérkezett, Fekete József már kinszenvedett, a nélkül, hogy magához tért volna. A gyilkos legényt akkor letartoztatta a csendőrség és bekísérte a szegedi ügyészség fogházába, ahol azóta fogva volt. Az esküdtek verdiktje alapján aztan most két és fél évi börtönrre ítélte a bíróság Kellert Józsefet.

— **Halálhírek.** Egy öreg, derék iparpolgártársunk haláláról kaptunk a napok

ban szomorú hírt. Farkas Antal halt meg a f. hó 18-án, élete 80-ik évében, övi nagy bánatára. A boldogultat, kiben Farkas Mihály városi adóügyi tüzésnök édesapja elvesztését gyászolja, f. hó 20-an temették el gyermekeit, unokáit és nagyszámú gyászkozsónség részvételével. — Ugyancsak a napokban kaptunk hírt Sarkadi Nagy Sárának, Sarkadi Nagy Mihály volt csendbízott feleségének a f. hó. 17-én, élete 54-ik évében bekövetkezett haláláról. A boldogult temetése f. hó 19-én délután volt, nagy részvétellel és haláláról a gyászoló család a következő jelentést adta ki:

»Sarkadi Nagy Minahy úgy a maga, mint alólírott testvérei nevében mélyen megilletődött szível tudatja a legjobb feleségnek: Sarkadi Nagy Sárának, áldásteljes élete 54-ik. boldog házasságának 18-ik évében, a f. 1909. évi április hó 17-én este 5 órakor, rövid szenvedés után bekövetkezett halálát. A boldogult kedves halottunk hült temetést, a reform. egyház szertartása szerint, a f. 1909. évi április 19-én délután 3 órakor temetjük el a Rakoczi-tér 19 számú gyászhoz-tól a reformatus középtemetőben levő családi sírboltba. Áldas emlékére! Béke poraira!

— **A csongrádmezei tanítók közgyűlése.** A Csongrádmezei Tanítóegyesület május 8-án, Hódmezővásárhelyen tartja meg negyvenedik évi rendes közgyűlését és ugyanakkor ülésezik az országos iparosinas-iskolai egyesület csongrádmezei köre is. A közgyűlés előtt, május 7-én este 6 órakor kezdik meg a bizottsági előtervezeteket, a közgyűlést május 8-án délelőtt 9 óra után nyitják meg. A tanácskozás sorrendje ez: 1) Elnöki megnyitó, elmondja Némcskay István. 2) Pénztarvizsgáló bizottság ki-küldése. 3) Évi jelentés. 4) A magyar gazdaságvétség és a tanítás közös munkakodasáról. 5) Az iskolai zaslóaljakról; előadó Balogh Dénes kecskeméti kerületi igazgató. 6) A tanító mint országgyűlési képviselő; előadó Szikszay Gábor. 7) A népiskola és az osztályismétlés; előadó Török Antal. 8) A nemzeti érzés fejlesztéséről; előadó Vidonyi Jenő. 9) A tanítói munka és tanítási eredmény közti arnyalanság különböző okai; előadó Erdéi János. 10) Jelentés a csongrádi járáskörnek az Eötvös-alap kötelező tagság föltérésére vonatkozó indítványáról. 11) A pénztarvizsgáló bizottság jelentése. 12) A zarszamadások és a jövő évi költségvetés előterjesztése. 13) Könyvtárjelentés. 14) Jelentés a tanszermúzeumról. 15) Jegyző és pénztarnak választás. 16) Indítványok és interpellációk. 17) A jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 18) Jelentés az Eötvös-alap helyi segélypenztarnáról. 19) A közgyűlés bezarása. A gyűlés napjának dé utánjan az iparosiskolai egyesület csongrádmezei köre tart ülést. Aztan a tanítók meglekintik a vasarhelyi kultúrintézményeket.

— **Reform a kardviselésben.** A katonatiszti kardok megrövidültek. A haborus előkészületek idején rendelte el a hadvezetőség a tiszti kardoknak egy-egy araszszal való megrövidítését — harcászati szempontból. A tiszteket ugyanis a hosszú, lóbalódzó, csőrömpölő kard akadályozta szabad mozgásukban. Minduntalan belebotlottak a kardhelyükbe, úgy, hogy ellenség előtt ez a fegyverük még veszedelmüké is válhatott. Hogy így a megrövidült kard csak bokáig ér és merev vaskapocsa való akasztással megszünt a lóbalódzása is, a tisztek most már egy időben használhatják a kardot és revolvert. Harcászati szempontból való jelentőségén kívül jelentős az újítás annyiban is, hogy a hadsereg tisztikarában föléleszteni alkalmas

a régi magyar hadi mondást: Ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel.

— **Gyilkosság Sándorfalván** A sándorfalvi tanyákon korcsmai civodás közben Bíró Imre gazdalkodó megszurkálta Bíró Jánost akin életveszélyes sérülést ejtett. Bíró Jánost a szegedi közkórházba szállították be, ahol most a halállal vívódik. Bíró Imrét letartóztatták és bekísérték a szegedi ügyészség fogházába.

* **Új sörkraktár.** A Dréher-féle kőbánya sörfőző részvénytársaság Szentesen, a Kosuth-útcái Weisz-udvarban új sörkraktárt létesített, palackozott és hordós sörök kiszolgálására. A részvénytársaság erre vonatkozó és lapunk mai számban közzölt hirdetésére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Csenvész gyermekek.

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javaslat már az első adag használatá után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vasrálásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kényük figyelembe venni.

oly édes, mint a tejszín és a beteg szveszen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet vissza-utasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Színházkeresztelő.

Egyszerű, nem hivogalmó módon ünnepelte meg Szentes a városi színháznak Tóth József színházra keresztelését, két színházi est keretében, melyek közül különösen az első művészi siker dolgában is fényesnek mondható.

A színházkeresztelő alkalmából, mely Tóth József emlékének volt szentelve, vendégei voltak a városnak a nagy művész fia: Tóth Imre nemzeti színházi igazgató a fiával, Tóth Lászlóval, Tóth József reformmus lelkész és Tóth Kázmér főhi jegyző s rokona Csery dr. nyugalmozott járásbíró, továbbá Festic Andor gróf a vidéki színészet országos felügyelője s a nemzeti színház művész gárdájának tagjai közül: Jászai Mari, Ligeti Juliska férjével, Dező Józseffel, Pethes Imre és Rózsahelyi Kálmán, végül a Kolozsvári színház képviselőtétében Hidvégi Ernő.

Az elő est, ünnepi előadását Jászai Mari nyitotta meg, elszavalván dr. Várdy Antalnak ez alkalomra írt »Eldőhanga című prólogusát, melyben a költő Szentes közönségét és a város nagynevű fiait, Tóth Józsefet dicsőíti fennszarnyaló geniúsának erejével — úgy, olyan hűvél és annyai nemes pathoszával, ahogy ma Magyarországban csak Jászai Mari tud szavalni. Elementáris erővel kitérő, percekig tartó frénétikus taps hívta erre újra és újra a lámpák féle a nagy tragikát és a lelkesedés láza forrpontra emelkedett, mikor a »művész« a nekl feldobott szerény csokorból néhány virágzalat kitépve, azt az el-

hunyt nagy pályatársa, Tóth József — az első széksorban ülő — unokája ölébe dobta, jelezve, hogy ez a nagy művész unokája.

Azán kezdődött az első ünnepi előadás *Sekszpír Makrancos hölgy* című vígjátékának előadása, melyben a vendég művészek közül *Pethes Imre* (Petruccio) és *Rózsahegyi Kálmán* (Grumio) szerepeltek, egy-egy kabinet alakítás élvezésének gyönyörűségét szerezve meg közönségnek.

De halatlanok és részrehajlók volnánk, ha az elismerésből az őket méltán megillető részt nem juttatnánk a vendégművészek mellett szintársulatunk közreműködött derék művésztárgyjának is, ezek között pedig első helyen *Hadrík Annának* (Katalin) aki méltó partnerként állta meg helyét a fővárosi művészek mellett is s akinél jobban ezt a nehéz, farasztó szerepet, aligha játsza ma magyar színművésznő. Általában az egész előadás gyorsan gördül, összehangzatos volt és újból a mellett tett tanuság, hogy *Farkas Ferenc* szintársulatának jól összevalogatótt, összetanult személyzetében művészi erőket birunk, akikről a rövid előévadban csak élvezetes előadásokat várhatunk. A lelkes taps, melylyel a közönség nyílt színen is tüntetett a szereplők mellett, ennek legfényesebb bizonyosága.

A második estén, *Ligeti Juliska* (Bőze), *Rózsahegyi Kálmán* (Ződag Jani) és *Pethes Imre* (kapitány) közreműködésével *Gárdonyi Géza* *Falusi verébek* című köznapi története került színre. *Köznapi történetnek* mondja a szerző ezt a művét, mely valósággal az is. Falusi emberek részben falun, részben a fővárosban hőmpölygő élete folyása, mely, ebbe a történetbe foglalva, kevés alkalmat ad az ábrázoló művészeknek igaz tehetségük érvényre juttatására. A két főszerep *Bőze* meg *Jani* a nemz. színház ifjabb gárdájának két legizmosabb tehetségű tagja kezében volt és művészetük e szerepekben is előcsillogott, de a darabot, melybe pedig szintársulatunk szerephez jutott tagjai is egész ambíciójukat befektették, a közönség hűvösen fogadta. A felszattanó tapsok nem is ennek, hanem az előadó művészeknek szóltak.

A két előadással az ünnepnapoknak vége szakadt. Tegnap a *Tancos huszarak* operett újdonságot adtak, ma pedig vígjáték újdonság „A király” kerül színre.

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« könyvnyomda.

1752. t. k. 1909. sz.

Hirdetmény.

Mindszent községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felhatalmazással közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — vala-

mint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, aki: valamely teherterheléssel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi október hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi október hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényöket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi október hó 31. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság, 1909. ápril. hó 10.

3—1

Katkics
kir. jbiró.

Házelandás.

Üzletnek, hivatalnok, úri vagy gazdálkodó lakásnak egyaránt megfelelő ház, családi körülmények miatt, kedvező feltételek mellett eladó. Ár-tézi vízvezeték az udvaron.

Értekezni lehet a tulajdonossal IV. kerület, Horváth Gyula-útca 34. szám alatt.

3—1

Korosmai kimerés Ksztmártonban.

Kunszentmártonban egy jóforgalmú helyen levő italmérsi üzletben üzletvezetőnek keresek egy megfelelő házaspárt, mely üzlet közvetlen a piac-tér mellett régóta fenn áll a megfelelő helyiségekkel, bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tíz napon belül kéretik a jelentkezés.

2—1

Apátócky János
háztulajdonos.

Kukorica eladás.

Kiváló szép, száraz kukorica legolcsóbb árban kapható. 2—1

Ehrenfeld Mór,
fűszerkereskedésében, vásárhelyi útca.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kerlehetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **Braun Sándor** Felelős szerkesztő: **Ilaesák Géza**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.
A nap előfizetési ára:
Egész évre 46.— K Negyedévre 4 — K
Félévre . . 8.— K Egy hónapra 1 40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar éleclap!

Paratlan népszerűség!

Remek szöveg! Po. apás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K Negyedévre 1.50 K
Félévre . . 3.— K Egy hónapra — 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget és a vendéglős és italmérső urakat, hogy a **Weisz-udvarban** (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron tartunk **friss töltésű palack és hordós-söröket.**

Tisztelettel:

Dreher Antal

részv. tars. Kőbányai
sörfőzdének képvisellete. 6